
STUDIA IURIS

JOGTUDOMÁNYI TANULMÁNYOK / JOURNAL OF LEGAL STUDIES

2024. I. ÉVFOLYAM 2. SZÁM

Károli Gáspár Református Egyetem
Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

A folyóirat a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Doktori Iskolájának a közleménye. A szerkesztőség célja, hogy fiatal kutatók számára színvonalas tanulmányaik megjelentetése céljából méltó fórumot biztosítson.

A folyóirat közlésre befogad tanulmányokat hazai és külföldi szerzőktől – magyar, angol és német nyelven. A tudományos tanulmányok mellett kritikus, önálló véleményeket is tartalmazó könyvismertetések és beszámolók is helyet kapnak a lapban.

A beérkezett tanulmányokat két bíráló lektorálja szakmailag. Az idegen nyelvű tanulmányokat anyanyelvi lektor is javítja, nyelvtani és stilisztikai szempontból.

A folyóirat online verziója szabadon letölthető (open access).

ALAPÍTÓ TAGOK

BODZÁSI BALÁZS, JAKAB ÉVA, TÓTH J. ZOLTÁN, TRÓCSÁNYI LÁSZLÓ

FŐSZERKESZTŐ

JAKAB ÉVA ÉS BODZÁSI BALÁZS

OLVASÓSZERKESZTŐ

GIOVANNINI MÁTÉ

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG TAGJAI

BOÓC ÁDÁM (KRE), FINKENAUER, THOMAS (TÜBINGEN), GAGLIARDI, LORENZO (MILANO),
JAKAB ANDRÁS DSc (SALZBURG), SZABÓ MARCEL (PPKE), MARTENS, SEBASTIAN (PASSAU),
THÜR, GERHARD (AKADÉMIKUS, BÉCS), PAPP TEKLA (NKE), TÓTH J. ZOLTÁN (KRE),
VERESS EMÓD DSc (KOLOZSVÁR)

Kiadó: Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

Székhely: 1042 Budapest, Viola utca 2-4

Felelős Kiadó: TÓTH J. ZOLTÁN

Olvasó szerkesztő: GIOVANNINI MÁTÉ

A tipográfia és a nyomdai előkészítés CSERNÁK KRISZTINA (L'Harmattan) munkája

A nyomdai munkákat a Robinco Kft. végezte, felelős vezető GEMBELA ZSOLT

Honlap: <https://ajk.kre.hu/index.php/jdi-kezdolap.html>

E-mail: doktori.ajk@kre.hu

ISSN 3057-9058 (Print)

ISSN 3057-9392 (Online)

URL: KRE ÁJK - Studia Iuris

<https://ajk.kre.hu/index.php/kiadvanyok/studia-iuris.html>

A TISZTESSÉGES VÉGREHAJTÓI HIVATÁSREND

TÓTH KORDÉLIA¹

ABSTRACT ■ My choice of topic for this study started with a simple question. As a doctoral student, I taught a course on civil non-litigation to full-time students, where I asked the question: who would like to become an executor after graduation? There were no applicants. I asked the question, why? I was told that it is not a moral and honest profession and that it has a very bad reputation these days. This gave me the idea to use this study to shed light on the reasons behind the unpopularity of the executor profession among law students. In my thesis, I seek to answer the question of what measures could be taken to make the profession more honest. The idea of a fair executive society would certainly lead to a development among lawyers, which I believe is necessary.

ABSZTRAKT ■ A jelen tanulmányom témaválasztása egy egyszerű kérdésfeltevéssel indult. Doktorandusz hallgatóként polgári nemperes eljárások tantárgyat oktattam nappali tagozatos hallgatóknak, ahol feltettem a kérdést, ki szeretné a tanulmányai befejezését követően a végrehajtói hivatást választani? Egy jelentkező sem volt. Feltettem a kérdést, hogy miért? Erre azt a választ kaptam, hogy nem erkölcsös és nem tisztességes hivatás, és manapság is nagyon rossz híruk van. Ennek kapcsán született meg bennem a gondolat, hogy jelen tanulmányom rávilágítsak arra, hogy milyen okok rejtőznek mögötte, hogy nem népszerű a végrehajtói hivatás a joghallgatók körében. Az értekezésemben keresem a választ arra a kérdésre, hogy milyen intézkedésekkel lehetne tisztességesebbé tenni ezt a hivatást. Egy tisztességes végrehajtói társadalom gondolata, mindenképpen fejlődést eredményezne a jogászok között, amelyre álláspontom szerint szükség van.

KULCSSZAVAK: tisztesség, empátia, hivatás, etika, felügyelet

1. A VÉGREHAJTÓI SZERVEZETRENDSZER

A végrehajtási szervezetrendszer tisztességessége álláspontom szerint vitatott. Ahhoz, hogy a tisztességes végrehajtói hivatásrend fogalma és eszméje érvényesülhessen elsőként a végrehajtói szervezetrendszer felépítését és szabályozását kell átvizsgálunk, és kritikus szemlélettel nézni. A végrehajtási szervezetrendszert jogszabályi szinten, Magyarországon a Bírósági Végrehajtás-

¹ PhD-hallgató, Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola.

ról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) és a Bírósági Végrehajtás szervezetéről szóló 6/2021. (X. 29.) SZTFH rendelet szabályozza. Az önálló bírósági végrehajtók, azok a jogászok, akik a bírósági határozatok végrehajtását végzik. A végrehajtás foganatosítását a) az önálló bírósági végrehajtó, b) az önálló bírósági végrehajtó-helyettes, d) a végrehajtójelölt végzi. A végrehajtói tevékenység keretei kapcsán a Vht. utaló rendelkezéssel a bíró kizárására vonatkozó szabályokat alkalmazza, és nem egészíti ki semmilyen a végrehajtási eljárásban érvényesülő speciális rendelkezéssel. A végrehajtási eljárások független és pártatlan foganatosításának biztosítékaként a Vht. összeférhetetlenségi előírásokat tartalmaz a végrehajtókkal (végrehajtó-helyettesekkel, végrehajtójelöltekkel) kapcsolatban. A törvény szűk körre szorítja e személyeknek a végrehajtói hivatása mellett folytatható egyéb keresőtevékenységét, csak a tudományos, művészi, irodalmi, oktató és műszaki alkotómunkát, valamint sporttevékenység végzését engedélyezi. A megjelölt céllal összefüggésben viszont széles körű tilalmakat létesít az említett személyek vonatkozásában.² Végrehajtási ügyről a sajtó, a rádió és a televízió részére a Kar hivatali szervének vezetője vagy az általa kijelölt személy ad tájékoztatást.³

A végrehajtási tevékenység hatályos felügyeletét, azaz a végrehajtói szervezetrendszer feletti általános felügyeletet az igazságügyi miniszter helyett 2021. október 01-jétől a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága látja el.⁴ A végrehajtási eljárásban előterjesztett panaszokat pedig a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar hivatali szerve bírálja el. A 2015. évre a bírósági végrehajtásnak, és azon belül a Magyar Bírósági Végrehajtói Kamarának a kiemelkedően negatívvá vált közmegítélése, nyilvánvalóvá váltak továbbá a felügyeleti rendszer hiányosságai. A jogalkotó számára kiemelt cél gyanánt jelentkezett az igazságszolgáltatásba vetett közbizalom.⁵

Összességében elmondható, vannak olyan elemei a szervezetrendszer felépítésének, amelyek elősegíthetik a tisztességes eljárást, mint például a felügyeleti szabályozás, és a kizárási szabályok, de vannak olyan hiányosságai is, amelyek miatt fennáll a visszaélés lehetősége, például, hogy a végrehajtók tevékenysége kapcsán a panaszokat a végrehajtók bírálják el Magyar Bírósági Végrehajtói Karon keresztül.

² GELENCSÉR DÁNIEL – HARTER MÁRIA – KISS NIKOLETT et al.: *A bírósági végrehajtásról szóló törvény és a kapcsolódó jogszabályok kommentárja*. Budapest, HVG-ORAC, 2021. 1032 B/5.

³ Vht. 229/A. §

⁴ A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóságáról szóló 2021. évi XXXII. törvény alapján.

⁵ 22/2013. (VII. 19.) AB határozat

2. A VÉGREHAJTÓI SZOLGÁLAT KELETKEZÉSE ÉS A VÉGREHAJTÓI IRODA

A végrehajtókat a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóság elnöke nevezi ki hét évre, de legfeljebb a 65. életéve betöltésének napjáig. A határozott hét év lejártával a végrehajtók pályázat útján kaphatják meg újra a kinevezést.⁶

Végrehajtóvá az nevezhető ki, aki magyar állampolgár, 24. évét betöltötte, az országgyűlési képviselők választásán választható, egyetemi jogi végzettséggel rendelkezik, a végrehajtói szakvizsgát letette, és kétéves bírósági végrehajtó-helyettesi gyakorlatot szerzett. Pozitív feltételek: magyar állampolgárság, a 24. életév betöltése (ami a jogi egyetemi végzettség és a szakvizsga-kötelezettség együttes figyelembevételével biztosan teljesül), a választhatóság, az egyetemi jogi végzettség, a végrehajtói szakvizsga, a kétéves végrehajtó-helyettesi gyakorlat (jogi szakvizsgával ez utóbbi kiváltható, feltéve, hogy a jelölt végrehajtói szakvizsgával is rendelkezik).⁷

Kizáró feltételeket is szabályoz a jogalkotó, így különösen a büntetett előlethez, egyes büntetőjogi következményekhez kötődnek bizonyos (korlátozott) kizárások.⁸ Nem lehet végrehajtó a Vht. alapján, aki életmódja vagy magatartása miatt a végrehajtói szolgálat ellátásához szükséges közbizalomra érdemtelen. A végrehajtói iroda a végrehajtói szolgálat szervezeti egysége, amelyet egy végrehajtó vezet. A Vht. 233. §-a alapján, akinek pedig a végrehajtói szolgálati jogviszonya a végrehajtó felmentése, a végrehajtói szolgálat megszűnése vagy a végrehajtói fegyelmi bíróság hivatalvesztés büntetését megállapító határozata alapján szűnt meg, ettől számított 10 éven belül nem nevezhető ki.

A végrehajtói irodák az ország egész területén megtalálhatók. A Vht. 254/A. §-ának (1) bekezdése alapján a végrehajtói iroda az önálló bírósági végrehajtói tevékenység végzésének elősegítésére határozatlan időre alapított, jogi személyiséggel rendelkező szervezet.

Az Alkotmánybíróság a 22/2013. (VII. 19.) AB határozatában történő értékelése szerint *„az önálló bírósági végrehajtók esetében valóban nem ismerhető fel teljes mértékben a versengő piac szabályrendszere, de továbbra is faktumnak tekinthető az, hogy profitorientációval bír, mint egy gazdasági társaság tulajdonosa, valamint rögzített piaccal rendelkezik”*.

Elmondható, hogy az önálló bírósági végrehajtó közfeladatot lát el az eljárásának foganatosításával, és ehhez a hivatás gyakorláshoz természetesen több-letkövetelményeket is társít a jogalkotó (büntetlen előélet, pályáztatás), azonban

⁶ Vht. 232. §

⁷ Vht. 233. §

⁸ GELENCSÉR – HARTER – KISS et al. (2021), Ibid.

nem vehető figyelmen kívül, hogy a végrehajtó profitorientációval bír, ezért fokozott védelemben kell részesíteni az eljárásával kapcsolatos szabályozást.

3. A TISZTESSÉGES ELJÁRÁST MEGVALÓSÍTÓ ELVÁRÁSOK RENDSZERE

A tisztességes eljáráshoz álláspontom szerint azon eszme is kapcsolódik, hogy a feleket az eljárás során méltányos és igazságos módon kell kezelni. A tisztességes eljárásnak az Alaptörvény XXIV. cikkében és a XXVIII. cikkében foglalt törvényi rendelkezése a hatóságok és bíróságok eljárására utal, de nem tér ki arra, hogy a bíróságok és a hatóságok nevében eljáró hivatás gyakorlók miként járjanak el tisztességesen. Az Alaptörvény XXIV. cikkében és a XXVIII. cikkében a függetlenség és a pártatlanság, és a részrehajlás nélküliség, valamint a tisztességes mód, azok a jelzők, amelyek a hivatás gyakorlóira utalnak. Ezen jelzők alapján álláspontom szerint a végrehajtóknak tevékenységük során be kellene tartaniuk a tisztességes módot, ezáltal biztosítani a felek jogainak, és egymással szemben álló érdekeik védelmét.

A végrehajtási ügyekben a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága, mint felügyeleti szerv részéről az elvárás a jogszerű, szakszerű és empatikus eljárás; jogszerűség, szakszerűség és empátia, amely követelményrendszer érvényre juttatása érdekében a hatóság elnöke zéró toleranciát hirdetett.⁹ A jogszerűség, szakszerűség, empátia követelményrendszer megtartása nélkülözhetetlen követelmény a végrehajtási eljárások során azonban Magyar Fanni tanulmányában a következő gondolatot fogalmazta meg. A végrehajtási eljárásokban különösen nehéz eljárni és döntést hozni, hiszen az ügyiratok mögé nézve nagyon közelről látja a döntéshozó magát az embert a sokszor kilátástalannak tűnő életkörülmények között, amikor a jogszabályi rendelkezés és az emberség határán mozogva kell eljárnia.¹⁰ Ez a gondolat adja meg számomra azon kettősséget, hogy létezhet olyan helyzet a végrehajtási eljárásban ahol az empátiát háttérbe kell szorítani és jogszerű, szakszerű eljárást végezni, éppen ezért az eljáró végrehajtókra nagy teher szorul, amely megnehezíti a hivatásgyakorlásuk megítélését, azzal, hogy kénytelenek mellőzni az empátiát.

⁹ Országgyűlési Napló, 8. ülésnap, 2022-06-07, (https://www.parlament.hu/naplo42/008/n008_0081.htm)

¹⁰ MAGYAR FANNI: A bíróság művészete, avagy a végrehajtási eljárás felfüggesztésének esetei, különös tekintettel a méltányolható körülményekre. *Miskolci Jogi Szemle*, 2020/1. szám, 139.

4. JAVASLATOK

A tisztességes végrehajtói hivatásrend megvalósítása véleményem szerint alapvető fontosságú a jogállamiság és a tisztességes eljáráshoz való jog védelme szempontjából. A következőkben javaslatokat teszek arra vonatkozóan, hogyan és milyen eszközökkel lehetne a tisztességes hivatásrend követelményét elérni. Elsőként módosítani kellene a felügyeleti szervek személyén és eljárásán, és egy pártatlan és független új szerv felügyeletére bízni a fegyelmi felügyeltet és a panasz ügyeket is. Az Magyar Bírósági Végrehajtói Kar Etikai Szabályzatának¹¹ (a továbbiakban: „Etikai Szabályzat”) pontosítására is szükség lehet, általános rendelkezések mellett konkrét szituációk, viselkedési módokat lehetne meghatározni. Több mérlegelési jogkör adása a végrehajtóknak, olyan helyzetben, ahol az empátikus eljárásnak helye lehet. Mindenképpen változtatnék a végrehajtókat terhelő szankciókon, amelynek tényleges elrettentés kell képviselnie. Végül a végrehajtóknak történő képzések szervezése lenne a megoldás arra, hogy elősegítse a tisztességes hivatásgyakorlást, hiszen több információ az eljárásrend kapcsán elősegíti az eljárást.

4.1. Módosítás a felügyeleti szervek személyén és eljárásán

Számos kritika merült fel, a jelenlegi felügyeleti rendszerrel kapcsolatban. Ilyen például, hogy a bírósági felügyelet nem hatékony, és nem biztosítja a felek jogainak kellő védelmét. A felügyeleti rendszer javítása érdekében a következő módosítások javasolhatók. A bírósági felügyelet kiterjesztése a végrehajtási eljárás minden szakaszára. A bírósági felügyelet lefolytatása bírói tanács útján. A bírósági felügyelet során a felek számára jogorvoslati lehetőség biztosítása. Fontosnak tartom az új felügyeleti szerv létrehozását. Egy független, jogászokból álló Végrehajtói Kartól és a bíróságoktól elkülönült felügyeleti szerv létrehozása. Az új felügyeleti szerv hatáskörébe utalhatók a következők. A végrehajtók felett gyakorolt szakmai felügyelet. A végrehajtási eljárások jogszerűségének ellenőrzése. A felek jogainak védelme.

¹¹ Magyar Bírósági Végrehajtói Kar, Etikai Szabályzat (https://mbvk.hu/wp-content/uploads/2021/09/etikai_szabalyzat.pdf)

4.2. Az Etikai Szabályzat pontosítása, általános rendelkezések mellett konkrét szituációk, viselkedési módok

A végrehajtói Etikai Szabályzat a végrehajtók hivatásgyakorlására vonatkozó magatartási normákat határozza meg. A végrehajtói Etikai Szabályzatnak az célja, hogy biztosítsa a végrehajtási eljárás tisztességes és méltányos lefolytatását, és megvédje a felek jogait.

A végrehajtói Etikai Szabályzat jelenlegi formája számos ponton nem egyértelmű, és pontosításra szorul. A pontosítás javaslatom célja, hogy a végrehajtók számára egyértelmű útmutatást adjon a hivatásgyakorlás során, és a felek számára jogbiztonságot teremtsen. Pontosítanám a pártatlanság és objektivitás követelményét, a tisztességes eljárás követelményét, a méltányosság és arányosság követelményét, a toktartási kötelezettséget, és a fegyelmi szabályokat.

4.3. Több mérlegelési jogkör a végrehajtóknak

A végrehajtási eljárást több oldalról is meg lehet közelíteni, így meglehetősen másképp látja azt az adós, a végrehajtást kérő, illetve a bíróság. Tekintettel arra, hogy a végrehajtási eljárás alapját – főszabály szerint – egy bírósági határozat képezi, annak során már nem a felek közötti jogvitát kell eldönteni, hanem a jogosultat megillető – bíróság által megítélt – kötelezettség teljesítését kell kikényszeríteni. A végrehajtási törvény nem ír elő az eljárásra vonatkozóan határidőt, azonban a polgári perrendtartásban rögzített alapelveknek a végrehajtási eljárásban is érvényesülniük kell, így az észszerű időn belüli befejezés a kíváncsi. Természetesen az eljárás során felmerülhetnek olyan – akár az alanyi, akár a tárgyi oldalt érintő – körülmények, melyek az eljárás átmeneti (pl. végrehajtás felfüggesztése) vagy huzamosabb idejű (pl. szünetelés) megakasztását eredményezik. Sok esetben a Vht. egyértelmű, világos, mérlegelést nem tűző szabályokat fogalmaz meg, így például taxatíve felsorolja azokat az okokat, melyek miatt a végrehajtás szünetelésének van helye.¹² A végrehajtók a Vht.-ben szabályozott korlátozott mérlegelési jogkörrel rendelkeznek a végrehajtási eljárás során. Nincs lehetőségük a végrehajtóknak a körülmények egyedi mérlegelésére. A több mérlegelési jogkör biztosítása a végrehajtók számára előnyökkel járhat. Ilyen előny a hatékonyabb és rugalmasabb végrehajtás: A végrehajtók jobban tudnának alkalmazkodni az egyedi esetekhez, és a leghatékonyabb megoldást tudnák választani a követelés behajtására. A végrehajtók jobban tudnák védeni a

¹² MAGYAR (2020), 139.

rászorulókat jogait, és elkerülhetnék a méltánytalanul súlyos következményeket. A végrehajtók figyelembe tudnák venni a felek méltányosságra érdemes körülményeit, és arányosabb cselekményeket tudnának foganatosítani, valamint szigorítani tudnának a rosszhiszemű adósokkal szemben. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a több mérlegelési jogkör biztosítása ugyanakkor kockázatokkal is járhat. A végrehajtók döntései jobban függhetnek a személyes megítélésüktől, ami jogbizonytalansághoz és visszaélésekhez vezethet, ezért pontosan meg kellene határozni azokat az eseteket, ahol bővíteni lehetne a mérlegelési jogkörön.

4.4. Szigorúbb szankciók

A Vht. 266. §-ának (1) bekezdés értelmében: Fegyelmi vétséget követ el, aki a) e törvényben vagy más jogszabályban meghatározott hivatásbeli kötelességét vétkeesen megszegi, illetőleg b) magatartásával vagy életmódjával a feladatának ellátásához szükséges közbizalmat megingatja, vagy hivatásának tekintélyét csorbítja.

A törvényi szabályozás lehetővé teszi a kiszabott fegyelmi büntetés végrehajtásának felfüggesztését. Továbbá Nem folytatható le a fegyelmi eljárás a fegyelmi vétség elévülése esetén, azaz amennyiben a fegyelmi ügyet elbíráló szerv a cselekmény tudomásra jutásától számított három hónapon belül az eljárást nem indította meg (szubjektív határidő) és akkor sem, ha a cselekmény befejezése óta három év eltelt (objektív határidő). Természetesen, ha a fegyelmi vétség bűncselekmény törvényi tényállását valósítja meg, akkor a fegyelmi vétség is csak a bűncselekmény elévülésével együtt évül el.¹³ A jelenlegi szankciórendszer nem minden esetben hatékony a jogsértések visszaszorításában, a felfüggesztés esete valamint a fegyelmi eljárás megindulására vonatkozó határidő miatt.

A Vht. 267. §-a alapján a fegyelmi vétséget elkövető végrehajtóval szemben kiszabható fegyelmi büntetések a következők figyelmeztetés, írásbeli megrovás, a jövőbeni tisztségviseléstől meghatározott ideig történő eltiltás, a kari tisztségtől való megfosztás, 20 000 000 Ft-ig terjedő pénzbírság, hivatalvesztés.

A szankciók gyakran nem arányosak a jogsértés súlyával, és nem bírnak kellő visszatartó erővel, nem beszélve arról, hogy a fegyelmi eljárás lefolytatása is hosszú időt vesz igénybe. A szigorúbb szankciók bevezetése a végrehajtókkal szemben a következőket foglalhatná magában. Differenciált pénzbírság kiszabása a jogsértés súlyától függően. A jogsértés súlyától függően felfüggesztés,

¹³ NÉMETH CSABA: Az önálló bírósági végrehajtók elleni fegyelmi eljárások tanulságai. *Gazdaság és Jog*, 2013/2. szám, 16–21.

vagy végleges hatállyal történő eltiltás a hivatásgyakorlástól, és a büntetőjogi felelősségre vonás súlyosabb jogsértések esetén. A figyelmeztetést, és az írásbeli megrovás kivezettetetésének a gondolatát is elképzelhetőnek tartom, ugyanis és nem bírnak kellő visszatartó erővel, kisebb súlyú esetekben is az arányos pénzbírság kiszabása lenne az büntetési mód, amely miatt tartózkodnának a végrehajtók a fegyelmi vétségektől.

4.5. Képzések szervezése

A végrehajtói hivatásrend hatékonyságának növelése érdekében kiemelt fontosságú a végrehajtók számára szervezett képzések folyamatos fejlesztése és bővítése. Ezeknek a képzések a legfontosabb követelménye a jogszabályi ismeretek naprakész szinten tartása mellett a jogalkalmazói gyakorlat javítása, a kommunikációs és konfliktuskezelési készségek fejlesztése, valamint az etikai tudatosság erősítése. Figyelemmel kellene lenni a képzések során a kezdő és a tapasztalt végrehajtók tipikus eljárási hibáira, és meg kéne osztani a szakmai tapasztalataikat, hiszen valamikor egy kezdő tudja jobban kezelni a problémát, valamikor pedig szükség van a sokéves gyakorlatra.

5. Összegzés

A tisztességes végrehajtói hivatásrend meghatározása több szemléletmódú. Meg lehet határozni alkotmányjogi megközelítésből, eljárásjogi megközelítésből, és etikai szabályok alapján is. A végrehajtók szakmai professzionalizmusának elérése egy társadalmi cél, amely a jogalkotóra vár, hogy fejlessze a szervezetrendszert, és a végrehajtói szakmára vonatkozó előírásokat. Ez a tanulmányból is kitűnően azért fontos, mert egy profitorientációval bíró szervezetrendszerre, végrehajtói társadalomra kell empatikus döntéseket bízni.

IRODALOMJEGYZÉK

- GELENCSÉR DÁNIEL – HARTER MÁRIA – KISS NIKOLETT et al.: *A bírósági végrehajtásról szóló törvény és a kapcsolódó jogszabályok kommentárja*. Budapest, HVG-ORAC, 2021.
- MAGYAR FANNI: A bíróság művészete, avagy a végrehajtási eljárás felfüggesztésének esetei, különös tekintettel a méltányolható körülményekre. *Miskolci Jogi Szemle*, 2020/1. szám

NÉMETH CSABA: Az önálló bírósági végrehajtók elleni fegyelmi eljárások tanulságai.

Gazdaság és Jog, 2013/2. szám

Országgyűlési Napló, 8. ülésnap, 2022-06-07, (https://www.parlament.hu/naplo42/008/n008_0081.htm)

Magyar Bírósági Végrehajtói Kar, Etikai Szabályzat (https://mbvk.hu/wp-content/uploads/2021/09/etikai_szabalyzat.pdf)